

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2364/2019
06.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Рамиза Ћоровић, адвокат из ..., против туженог Центра за културу, туризам, омладину и спорт општине Тутин, које заступа Општинско правобранилаштво Тутин, ради враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 бр. 2898/18 од 15.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 06.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 бр. 2898/18 од 15.01.2019. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару – Судска јединица Тутин П1 бр. 175/18 од 10.07.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми, у року од 8 дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 бр. 2898/18 од 15.01.2019. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), па је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је била запослена код Општинске установе за спорт Тутин, а по основу закљученог уговора о на неодређено време и по основу тог уговора обављала је ... послове. Скупштина општина Тутин је на седници одржаној дана 22.08.2016. године донела одлуку о оснивању Центра за културу, туризам, омладину и спорт Општине Тутин и то спајањем установа: Мултимедијалног центра, Општинске установе за спорт и Туристичке организације Тутин. Чланом 6. ове Одлуке прописано је да се сва имовина, права и обавезе установа и организација које су престале да постоје спајањем преносе на новоосновани Центар за културу, туризам, омладину и спорт Општине Тутин, као и да раднике установа и организација које су престале да постоје спајањем преузима новоосновани Центар за културу, туризам, омладину и спорт Општине Тутин. Даље је утврђено да је тужени запосленима у установама које су његов правни претходник, а међу којима је и тужилац, дана 11.01.2017. године упутио обавештење у коме је наведено да радницима који су радили у установама које су правни претходник туженог, не престаје радни однос, већ да радни однос настављају код послодавца следбеника – туженог. У овом допису запослени су позвани да у року од осам дана потпишу уговоре о раду са новим послодавцем, те су обавештени да одбијање потписивања поменутог уговора о раду повлачи за собом отказ уговора о раду. Запослени Општинске установе за спорт Тутин, међу којима је била и тужилац, дана 19.01.2017. године доставили су туженом одговор на обавештење туженог од 11.01.2017. године, у ком су туженог, између осталог, информисали о томе да нису обавештени о преношењу уговора о раду у смислу члана 149. став 1. Закона о раду, да обавештење од 11.01.2017. године не могу да прихвате јер исто није на закону засновано, нити је тужени као послодавац следбеник, овлашћен да пошаље такво обавештење. Након тога, тужени је тужиоцу 27.01.2017. године доставио писану понуду за закључење уговора о раду број ../17 од 27.01.2017. године, према ком уговору је тужилац требало да код туженог обавља послове организатора ... послова, почев од 23.12.2016. године. Међутим, како тужилац није потписала понуђени уговор о раду, то је тужени решењем број ../17 од 16.05.2017. године, тужиоцу отказао уговор о раду због одбијања закључења анекса уговора о раду, а све с позивом на одредбу члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду.

У ранијој фази поступка, пресудом Основног суда у Новом Пазару – Судска јединица Тутин П1 број 570/17 од 22.11.2017. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење туженог број ../17 од 16.05.2017. године, којим је тужиоцу утврђен престанак радног односа, док је ставом другим изреке одбијен захтев тужиоца за враћање на рад код туженог. Како на став први изреке ове пресуде парничне странке нису изјавиле жалбу, то је пресуда о поништају решења о отказу туженог број ../17 од 16.05.2017. године постала правноснажна, док је, са друге стране, решењем Апелационог суда у Крагујевцу

Гж1 број 4411/17 од 03.04.2018. године укинута ожалбена пресуда у ставу другом изреке у делу у ком је одбијен захтев тужиоца за враћање на рад.

У поступку поновног одлучивања о захтеву тужиоца за враћање на рад код туженог, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца, са образложењем да тужени није поступио у складу са одредбом члана 147. Закона о раду, јер није преузео од послодавца претходника уговор о раду тужиоца без његове измене, док, са друге стране, понуда од 27.01.2017. године не садржи све елементе из одредбе члана 172. став 1. Закона о раду. Ово из разлога што навођење да је до понуде дошло услед статусних промена због оснивања туженог није у складу са наведеном одредбом као ни одредбом члана 171. Закона о раду, јер разлози за понуду нису објективизирани и конкретизовани, што сам уговор о раду чини незаконитим, а тиме и решење којим је отказан уговор о раду тужиоца због одбијања закључења таквог уговора. Све наведено, у конкретном случају, указује да се није радило о преносу уговора о раду на послодавца следбеника, већ о закључењу новог уговора о раду са послодавцем следбеником. Наведени став првостепеног суда прихватио је и другостепени суд, указујући на то да у случају статусне промене послодавца, послодавац следбеник преузима од послодавца претходника општи акт и све уговоре о раду који важе на дан промене послодавца, те да се уговори о раду преузимају без њихове промене, а све из разлога што запосленом који се на дан промене послодавца налази у радном односу, не престаје радни однос, већ остаје у радном односу код послодавца следбеника са свим правима и обавезама које је имао код послодавца претходника на дан промене послодавца и то све док се не стекну услови за измену уговорених услова рада у складу са чланом 171. и 172. Закона о раду. Полазећи од чињенице да је одредбом члана 191. став 1. Закона о раду прописано да кад суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, суд ће одлучити да се запослени врати на рад, ако запослени то захтева, те од чињенице да је правноснажном одлуком суда поништено као незаконито решење туженог којим је тужиоцу утврђен престанак радног односа, то је другостепени суд потврдио првостепену одлуку којом је тужени обавезан да тужиоца врати на рад и распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиоца.

Законом о раду, чланом 147., прописано је да у случају статусне промене, односно промене послодавца, у складу са законом, послодавац следбеник преузима од послодавца претходника општи акт и све уговоре о раду који важе на дан промене послодавца. Чланом 149. истог закона, прописано је да је послодавац претходник дужан да о преношењу уговора о раду послодавца следбеника писменим путем обавести запослене чији се уговор о раду преноси, а да ако запослени одбије пренос уговора о раду или се не изјасни у року од пет радних дана од дана достављања обавештења из става првог овог члана, послодавац претходник може запосленом да откаже уговор о раду. Одредбом члана 191. истог закона прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио.

Како то проистиче из стања у списима, неспорно је да је решење туженог број ../17 од 16.05.2017. године, којим је тужиоцу утврђен престанак радног односа, поништено, при чему парничне странке на ову одлуку нису изјавиле жалбу. Како је, дакле, утврђено да је тужиоцу радни однос престао без правног основа, то је у контексту постојања захтева запосленог у том правцу, његово враћање на рад нужно у смислу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду. Изузеци од правила да је у случају поништаја решења о престанку радног односа послодавац дужан да запосленог на његов затхев врати на рад прописани су одредбама члана 191. став 5. и 6. Закона о раду, али чињенично стање у овом предмету није такво да оправдава примену ових изузетака.

Врховни касациони суд је оценио наводе туженог да послодавац претходник није предузео ни једну радњу прописану одредбама члана 147. до 157. Закона о раду, због чега је тужени као послодавац следбеник предузео наведене радње управо у циљу заштите права запослених, те да је радни однос тужиоца код туженог престао искључивом кривицом тужиоца, али налази да ови ревизијски наводи нису основани. Ово из разлога што неиспуњење обавезе послодавца претходника да обавести послодавца следбеника о свим правима и обавезама које се преносе, не може да погађа стечена права и обавезе запосленог. То даље значи да закључени уговори о раду остају на снази, односно радни однос не престаје на дан трансфера. У контексту претходно наведеног, у материјалном праву које важи у овом случају не постоји основ по ком би послодавац следбеник, у случају пасивности послодавца претходника, био овлашћен да са запосленим којег преузима закључи нови уговор о раду, већ се само ради о преузимању запосленог који свој радни однос наставља код послодавца следбеника према условима и са свим правима и обавезама које су важиле и код послодавца претходника.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Имајући у виду да трошкови на име састава одговора на ревизију нису били нужни ради вођења поступка у смислу члана 154. ЗПП, то је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић